

Nagyböjt 1. vasárnapja

Róm 5,12-19

Egy ember által lépett a világba a bűn

¹²Amint tehát egy ember által lépett a világba a bűn, majd a bűn folyományaként a halál, és így a halál minden embernek osztályrésze lett, mert mindnyájan bűnbe estek... ¹³Bűn volt a világon azelőtt is, hogy a törvény adatott, de a bűn, ha nincs törvény, nem számít bűnnek.

¹⁴Mindamellettt a halál Ádámtól Mózesig úrrá lett azokon is, akik nem vétkeztek a törvényt megszegve, mint Ádám, az Eljövendőnek előképe.

¹⁵A kegyelemmel azonban nem úgy áll a dolog, mint a bűnbeeséssel. Mert ha egynek bűnbeesése miatt sokan meghaltak, Isten kegyelme, s az egy embernek, Jézus Krisztusnak irgalmából nyert ajándék még inkább kiárad sokakra. ¹⁶A kegyelemmel tehát másképpen van, mint az egy ember bűnével. Az ítélet ugyanis egynek bűnéért rótt ki büntetést, a kegyelem pedig sok vétekből megigazulásra vezet. ¹⁷Mert ha egynek bűnbeesése következtében egy miatt uralomra jutott a halál, mennyivel inkább uralkodnak az egy Jézus Krisztus által az életben azok, akik a kegyelem és megigazulás bőséges ajándékát kapják.

¹⁸Amint tehát egynek vétke minden emberre kárhozatot hozott, ugyanúgy egynek üdöösséget szerző tette minden emberre kiárasztotta az életet adó megigazulást. ¹⁹Ahogy egy embernek engedetlensége miatt mindnyájan bűnössé váltak, egynek engedelmességéért meg is igazultak.

Pál Rómaiaknak írt levele az egyetlen olyan írás, amelyet egy olyan egyházközségnek ír, amelyet személyesen nem ismer, és amelyben őt is csak hallomásból ismerik. Megtérése előtti hittestvérei feltehetően minden rosszat elterjesztettek róla. A zsidókeresztények pedig nem biztos, hogy igaz apostolnak fogadták el, mivel a pogányokat is beemelte az egyházba. Ehhez hozzájárult az is, hogy Pál megtérése előtt maga is üldözte a keresztényeket, sőt István diákónus megölésében, bár a megkövezés passzív tanújaként, de mégis tevékenyen részt vett. Soha nem találkozott a földi életében tanító körútját járó Jézussal, és nem tudjuk mennyire ismerte a szinoptikus hagyományt. Életében és missziója során volt alkalma megtapasztalni a bűnt. Mint rabbinövendék és Bibliát ismerő személy, azt vallotta, hogy a bűnnek a világban megvan a maga történelme.

Véleménye szerint ez a bűntörténet Ádámtól Mózesig konkrét, ki-nyilatkoztatott etikai kódex ismerete nélkül csak homályban tapoga-

tózas volt. Mózesről kezdve nevesítve lett a bűn a törvény által. Ezért mondja Pál, hogy a törvénnyel lépett a világba a bűn. Ez azt is jelenti, hogy semmi mást nem tudtak vele csinálni, mint megnevezni. A helyettesítő szenvedés feltűnik Izajás próféta könyvének szenvedő szolgáról szóló himnuszában, amikor valaki másokért szenved. Ezt a himnuszot a keresztények Jézusra alkalmazták. Jézus volt, aki ugyan nem követett el bűnt, mégis Isten szeretetének hirdetőjeként és tanújaként a mi bűneinket vette magára. Pálnak ez a gondolat különösen fontos, saját egyéni élete szempontjából is, hiszen a keresztényüldözés közben elkövetett bűneit soha nem tagadhatta. Bűnei ellenére egy idő után befogadta őt a keresztény egyház, sőt értékes igehirdetővé vált. Krisztus megbocsátó kegyelmét új közösségében a saját bőrén tapasztalta.

Missziós útjai közben az egyházközségekkel és csoportokkal, valamint a hatóságokkal folytatott vitái közben a bűn romboló erejét és Isten kegyelmének erejét a bűnösökön egyformán érezékelte. Fontossá vált, hogy a római keresztényeknek – akik között zsidókeresztények és pogánykeresztények is voltak – írt levélben kiemelten tárgyalja ezt a kérdést. Nem a saját büntelenségének mítoszában tetszelgett, hanem Isten kegyelmét magasztalta.

A bűn nem irtható ki a társadalomból és az egyes emberek életéből. A bűn felmentése és kisebbitése a társadalom morális állapotának zülléséhez vezet. Ebben egyrészt az elkövetett bűnökkel való zsarolás maffiás állapota uralkodik el, amely az egyik bűnöst a másikhoz láncolja. Másrészt a bűnösök egymást védik és magasztalják fel. A keresztény közösség másként működik, nagy jelentősége van a bűn komolyan vételének és a bűnös megsegítésének. Vissza kell őt vezetni Isten kegyelmébe. Ezt csak az egyén megtérésével, bűnbánatával és a közösség megbocsátásával lehet elérni. Talán ez Pál legfontosabb tapasztalata és a legfontosabb üzenete is a római keresztényeknek.